

ELI EELARVE TULEVIKU JAOKS

#EUBudget #EURoad2Sibiu #FutureofEurope

2. mai 2018

ÜLEMINEK DIGITEHNOLOOGIALE

... MIKS ON SEE PRIORITEET?

Üleminek digitehnoloogiale avab meile ukse tulevase majanduskasvu juurde.

Sihtotstarbeliste programmide ja rahastamise kaudu aitab ELi tulevane pikaajaline eelarve saada üle digivaldkonna investeerimispuudujääkidest ja seda ka äärepoolseimates ja maapiirkondades. Selle abil lahendatakse digivaldkonna ees seisvaid ülesandeid alates tehisintellektist kuni digitaaloskuste edendamiseni, superarvuti andmetöötlusel põhinevast personaalmeditsiinist kuni ELi valmisolekuni võidelda küberrünnete ja küberkuritegevuse vastu.

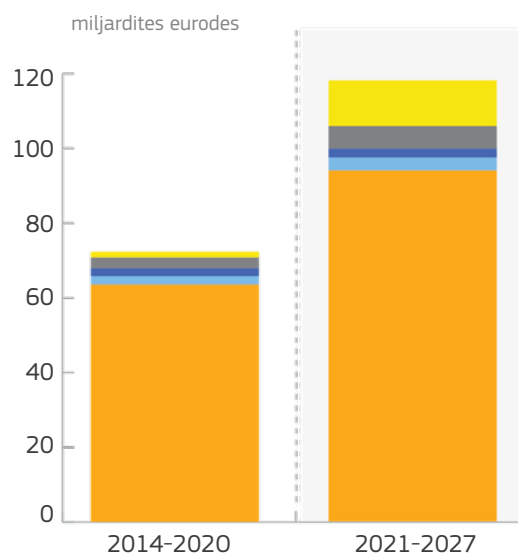
KUIDAS SEE RAHALISELT VÄLJENDUB?

Komisjon teeb ettepaneku luua uus **digitaalse Euroopa programm** üldeelarvega **9,2 miljardit eurot**, mis kujundaks ja toetaks Euroopa ühiskonnas ja majanduses toimuvat digipööret.

Euroopa ühendamise rahastu digitaalvaldkonda käsitleva osa eelarve on **3 miljardit eurot** ning sellest rahastatakse digitaalse ühenduvuse taristut.

- Digitaalse Euroopa programm ja Euroopa ühendamise rahastu – Digivaldkond
- Rahvusvaheline katsetermotuumareaktor (ITER)
- Euratomi teadusuuringute ja koolituse programm
- InvestEU fondi innovatsioonisuund
- „Euroopa horisont“

Investeeringud tulevikku

Allikas: Euroopa Komisjon

Märkus: võrreldes 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistikuga EL 27-s (hinnanguline).

MIDA UUT ON KOMISJONI ETTEPANEKUTES?

Uus **digitaalse Euroopa programm**, mille üldeelarve on 9,2 miljardit eurot, kujundab ja toetab Euroopa üleminekut digitehnoloogiale nii kodanike kui ka ettevõtjate huvides. Siin on mõned näited rahastatavate projektide kohta.

DIGITAALSE INNOVATSIOONI KESKUSTE LAIENDAMINE TEHISINTELLEKTI PAREMAKS RAKENDAMISEKS

Andmepõhise majanduse tegelikust väärtusest saadakse kasu alles siis, kui avalik ja erasektor tehisintellekti laialdaselt omaks võtavad. Ettevõtted ei ole varmad tehisintellekti investeerima selle kulukuse tõttu ja ka seepärast, et neil ei ole katsetamiseks vahendeid. Oluline on tagada teenuste ja eksperditeadmiste kättesaadavus ja lähedus. Üks võimalus selle saavutamiseks on piirkondlikud pädevuskeskused, mis pakuvad teadmisi ja juhiseid tehisintellekti kasutuselevõtmiseks.

Komisjon teeb ettepaneku muuta tehisintellekti avatud platvormid ja ühine andmeruum kättesaadavaks digitaalse innovatsiooni keskustes kõikjal ELis. Need keskused pakuvad katsetamisvõimalusi ja teadmisi väikeettevõtjatele ja kohalikele innovaatoritele.

Digitaalse innovatsiooni keskustel on keskne roll Euroopa tööstuse digiteerimise strateegias. Digitaalse Euroopa programmi raames toimivad nad ühtse kontaktpunktina, pakkudes oma klientidele

- juurdepääsu digitehnoloogiatele ja -pädevustele,
- taristut digitaalsete uuenduste katsetamiseks,
- koolitust digitaaloskuste arendamiseks,
- finantsnõu,
- turuteavet ja
- võimalusi võrgustike loomiseks.

EUROOPA KOOSTÖÖ SUPERARVUTITE VALDKONNAS

Kõrgjõudlusega arvuteid ehk superarvuteid on tarvis, et töödelda üha suurenevaid andmemahte ja tuua ühiskonnale kasu arvukates valdkondades alates tervishoiust ja taastuvenergiast kuni sõidukite ohutuse ja küberjulgeolekuni.

Uue digitaalse Euroopa programmiga tugevdatakse ELi kõrgjõudlusega andmetöötluse suutlikkust ja tagatakse selle laialdane kasutamine sellistes valdkondades, nagu tervishoid, kliimamuutuste vastane võitlus ja julgeolek.

Praegu ei piisa Euroopa võimalustest, et katta Euroopa teadlaste ja tööstuse üha suurenevat nõudlust. Kuna ELis pakutav arvutuskiirus ja -võimsus ei rahulda nende vajadusi, töötlevad Euroopa teadlased ja tööstus andmeid väljaspool ELi. EL pakub praegu umbes 5 % kogu maailma kõrgjõudlusega andmetöötluse ressurssidest, kuid kasutab neist ühte kolmandikku.

Investeeringud kõrgjõudlusega andmetöötlusse ELis

60 % USA tasemest

Andmetöötlusvõimsus kokku

25 % USA tasemest

Digitaalse Euroopa programmi eesmärk on võtta eelarveaastaks 2022/2023 kasutusele eksatasandi jõudlusega (miljard miljardit ehk 10^{18} arvutust sekundis) tipptasemel superarvuti ja andmetöötlustaristu ning eelarveaastaks 2026/2027 eksatasandi-järgne taristu. See tagaks ELile sõltumatu ja konkurentsivõimelise tehnoloogia, mille rakendused on tipptasemel ja mis laiendab kõrgjõudlusega andmetöötluse kättesaadavust ja kasutamist.

INVESTEERIMINE EUROOPLASTE DIGIOSKUSTESSE

Digitaalse Euroopa programm pakub üliõpilastele ja tehnoloogiaekspertidele võimaluse täiendada ennast muu hulgas järgmistes uusimate digitehnoloogiate valdkondades, nagu andmeanalüüs, robotika, tehisintellekt, plokiahela tehnoloogia, küberjulgeolek ja kõrgjõudlusega andmetöötlus. Pakkumisel on erikursused ja praktikavõimalused uusimaid tehnoloogiaid kasutavates ettevõtetes.

Nõudlus info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) spetsialistide järele kasvab kiirelt.

Tulevikus on digitaaloskusi vaja **üheksa töökoha puhul kümnest.**

Samal ajal puuduvad elementaarsed digitaaloskused **169 miljonil ehk 44 % eurooplastel vanuses 16–74 aastat.**

VÄGA SUURE LÄBILASKEVÕIMEGA DIGITAALVÕRKUDE ARENDAMINE

Euroopa ühendamise rahastu ja digitaalse Euroopa programmi toel arendatakse väga suure läbilaskevõimega digitaalvõrke ja nendega seotud innovatiivseid digiteenuseid, sh ühendatud liikuvust. Need aitavad luua näiteks digitaalset ühtset turgu, kus andmesideühendusega autod saavad omavahel suhelda, või katkematut 5G ühendust kõigis linnapiirkondades ja olulisematel maapealsetel transpordimarsruutidel.

ÜHENDAME JÕUD KÜBERRÜNNETE VASTU

Digitaaltehnoloogia on ELi majanduse selgroog – see avab kodanikele uusi võimalusi ühendumiseks ja lihtsustab teabe levitamist. Samal ajal toob digitaaltehnoloogia kaasa uued ohud, sest üha sagedamini üritavad nii välisriigid kui ka muud jõud varastada andmeid, panna toime pettusi või isegi destabiliseerida valitsusasutusi.

Rünnete kiiruse ja ulatuse tõttu ei suuda ükski riik küberturvalisuse probleemidega üksi toime tulla.

4000 luna-
vararünnet
päevas

80 % Euroopa ettevõtetes
toimus vähemalt üks **küber-
turvalisuse intsident**

viimase nelja aastaga on
küberkuritegude majan-
duslik mõju **viiekordis-
tunud**

ELi tasandi investeeringud tagavad selle, et liikmesriigid saavad nii avalikus kui ka erasektoris kasutada turvalist taristut. Digitaalse Euroopa programm pakub vahendeid ja oskusteavet tegelemaks rünnete päritolu ja levikuga, ning ka vahendeid rünnete lähtekoha väljaselgitamiseks ja nende ennetamiseks.

Teadlikkus ja teadmised

Vaatamata üha kasvavale ohule on teadlikkus ja teadmised küberturvalisusest endiselt ebapiisavad.

69 % ettevõtetest on
vaid baasteadmised küber-
rünnete ohust või puudu-
vad need teadmised üldse

60 % ettevõtetest ei ole
kunagi hinnanud, kui suurt
rahalist kahju võib ulatuslik
küberrünne neile tuua

**51 % Euroopa koda-
nikest** tunneb, et neil on
küberohtude kohta liiga
väheteavet või pole seda
üldse

KUIDAS TULEVANE ELI EELARVE SEDA VALDKONDA VEEL MUUDAB??

- › **Euroopa Regionaalarengu Fond ja Ühtekuuluvusfond** arendavad oma paremini ühendatud Euroopa eesmärgi raames piirkondlikke võrgustikke ja süsteeme, et edendada kestlikku transporti, tarkvõrke, arukaid linnu ning kiiret digitaalset juurdepääsu.
- › Uus teadusuuringute ja innovatsiooni programm „**Euroopa horisont**“ hõlmab kogu teadusuuringute ja innovatsiooni ahelat, sealhulgas ka olulisi digitaaltehnoloogiaga seotud meetmeid.
- › **Euroopa ühendamise rahastu** investeerib projektidesse, millega edendatakse üleeuroopalist huvi pakkuvat digitaalset ühenduvuse taristut. Näiteks pakub programm WiFi4EU omavalitsusüksustele 15 000 euroseid vautšereid tasuta WiFi levialade loomiseks avalikus ruumis, sh raamatukogudes, muuseumides, avalikes parkides ja väljakutel. Rahastu aitab tagada, et kõik peamised sotsiaal-majanduslikud keskused, nagu koolid, haiglad, transpordisõlmed, põhiliste avalike teenuste osutajad ja digimahukad ettevõtted, saaksid 2025. aastaks juurdepääsu **tulevikku suunatud lairibaühendusele**.
- › Tulevane **InvestEU** fond võimaldab investeeringuid digitaalvaldkonna neljas harus. Keskkel kohal on digitaalsed taristud, väikeettevõtjate üleminek digitaaltehnoloogiale, digitaaltehnoloogiatega seotud teadusuuringud ja digitaalseerimisest kasu saava sotsiaal-majanduse toetamine.
- › Uus **Euroopa Sotsiaalfond+** toetab töötajate oskuste täiendamist ja ümberõpet, et olla valmis uuteks digivaldkonna ja automatiseerimisega seotud väljakutseteks.

EDASISED SAMMUD

